

Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE GDAŃSK

2 0 1 3

Gdańsk, marzec 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	6
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	8
WNIOSKI	11
ANEKS STATYSTYCZNY	12
I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
II Tabele	13
Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg ilości osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec 2013 r.	144
Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w 2013 roku	15
Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w 2013 roku.	16
Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w 2013 roku.	17
Tabela 5 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w 2013 r.....	18
Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w 2013 r.....	19

WSTĘP

Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zostało wpisane w zadania zarówno województwa jak i samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to zostało również umieszczone w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok, albowiem odpowiednia koordynacja kierunków kształcenia, dostosowanie struktury podaży i popytu w układzie klasyfikacji zawodowych jest ważnym problemem w obliczu zachodzących zmian na rynku pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. Dz.U.2010.82.537(R) *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakres jej stosowania*.

W rozporządzeniu tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikacja obejmuje 43 duże grupy zawodowe (kod 2 cyfrowy), 444 grupy elementarne (kod 4 cyfrowy) oraz 2366 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy).

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest dla obszaru miasta Gdańska, a czas badania to okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku i został opracowany w oparciu o ujednolicone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* (Warszawa, 2003 rok) opracowane przez ówczesny Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są tablice wynikowe wygenerowane przy specjalnie do tego stworzonej aplikacji, która umożliwiła określenie zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, a także interpretacje uzyskanych wyników.

Do analizy, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłużyły następujące narzędzia statystyczne:

- a) wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k,
- b) wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w danym zawodzie k,
- c) wskaźnik struktury,

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk w 2013 r.” ma charakter diagnostyczny.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Obecnie w mieście Gdańsk zamieszkuje (wg stanu w dniu 30 września 2013 r.) **461 222** osób. W Gdańsku wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła **13 900** osób (w tym **52,3%**, czyli **7 265** osoby, stanowiły kobiety), natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła **6,6%**. Na koniec grudnia 2013 r. pozostawały w rejestrze bezrobocia tego powiatu **1 969** osób bezrobotnych dotychczas niepracujących, co stanowi **14,2%** ogółu osób bezrobotnych. Absolwenci - osoby bezrobotne zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, stanowili **3,9%** wszystkich zarejestrowanych, czyli **548** osób. W tej kategorii kobiety stanowiły **64,0%**, czyli **351** osób.

Analizując bezrobocie wg zawodów w Gdańsku na dzień 30 grudnia 2013 r., otrzymujemy następujący wynik: jedną z największych grup bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (**2585** osób, tj. **18,6%** ogółu bezrobotnych). W dalszej kolejności są zawody:

- sprzedawca (**1032** osoby, tj. **7,4%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**214** osób, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**166** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**166** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**150** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**140** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**135** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**134** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- technik prac biurowych (**130** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- pedagog (**119** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- księgowy (**116** osób, tj. **0,8%** ogółu bezrobotnych).

Wysoki poziom bezrobocia w tych profesjach może sugerować, iż są to zawody nadwyżkowe. Należy tu wspomnieć, iż grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające jednocześnie dwóch warunków – nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku w tym samym zawodzie oraz kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Analizując rejestr bezrobotnych ze względu na rodzaj działalności PKD (tj. według ostatniego miejsca pracy w danej branży, w jakiej pracowały osoby bezrobotne przed zarejestrowaniem się) stwierdza się, iż najwięcej osób pracowało w następujących rodzajach działalności (razem **11 931** osób):

USŁUGI:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (**1874** osoby, tj. **13,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (**618** osób, tj. **4,4%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (**142** osoby, tj. **1,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),

- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (**276** osób, tj. **2,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (**149** osób, tj. **1,1%** osób poprzednio pracujących),
- edukacja (**363** osoby, tj. **2,6%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (**348** osób, tj. **2,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- transport i gospodarka magazynowa (**359** osób, tj. **2,6%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- informacja i komunikacja (**147** osób, tj. **1,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (**249** osób, tj. **1,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (**319** osób, tj. **2,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (**423** osoby, tj. **3,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- pozostała działalność usługowa (**2697** osób, tj. **19,4%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność niezidentyfikowana (**1669** osób, tj. **12,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),

PRZEMYSŁ:

- przetwórstwo przemysłowe (**1202** osoby, tj. **8,6%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- budownictwo (**828** osób, tj. **6,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (**24** osoby, tj. **0,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- górnictwo i wydobywanie (**16** osób, tj. **0,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (**132** osoby, tj. **0,9%** ogółu osób poprzednio pracujących).

Nie ma natomiast w rejestrze bezrobotnych, których ostatnie miejsce pracy było związane z sekcją: „Organizacje i zespoły eksterytorialne”.

W badanym okresie w Gdańsku największy napływ bezrobotnych (liczba osób, które zarejestrowały się w 2013 roku), odnotowano wśród osób bez zawodu (**4428** osób, tj. **21,5%** ogółu napływu bezrobotnych), a następnie w takich elementarnych zawodach jak (razem **20583** osoby):

- sprzedawca (**1421** osób, tj. **6,9%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**285** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**238** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**206** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**199** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**196** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- pedagog (**188** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),

- ekonomista (**178** osób, tj. **0,9%** osób bezrobotnych),
- technik mechanik (**156** osób, **0,8%** ogółu bezrobotnych),
- fryzjer (**146** osób, tj. **0,7%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**142** osoby, **0,7%** ogółu bezrobotnych).

Na koniec badanego okresu na terenie miasta Gdańsk w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowanych było **13 900** osób. Stopa bezrobocia na koniec 2013 r. wyniosła **6,6%** wg danych Głównego Urzędu Statystyki.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**18,6%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, magazynier, robotnik gospodarczy, technik ekonomista, sprzątaczką biurową, ekonomista, kucharz, technik prac biurowych.

Napływ bezrobotnych nie różnił się znacznie strukturą zawodów przedstawionych powyżej wg liczby osób zarejestrowanych na koniec badanego okresu.

W większości osoby bezrobotne zarejestrowane do końca 2013 r. pracowały poprzednio (według sekcji PKD): handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, przetwórstwo przemysłowe, pozostała działalność usługowa. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo - usługowym charakterze lokalnej gospodarki. Największy udział w zbiorze bezrobotnych w dalszym ciągu mają osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe oraz wykształcenie na poziomie zasadniczym lub średnim.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców oraz dotowanie ze środków Funduszu Pracy zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Na terenie tego powiatu grodzkiego funkcjonuje wiele podmiotów gospodarczych, w tym m.in. **1516** spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, stanowiących **17%** tego typu spółek w województwie. Ogólnie w Gdańsku (wg stanu w dniu 31 grudnia 2011r.) zarejestrowanych w systemie REGON (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) było **65 332** podmioty gospodarki narodowej, czyli jednostek prawnych, tj.:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, w tym:
 - spółek handlowych - **8913**,
 - spółek cywilnych - **4618**,
 - spółdzielni - **290**,
- **43 674** osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w tym związanych z:
 - handlem, naprawami pojazdów samochodowych - **9692**,
 - obsługą rynku nieruchomości - **647**,
 - przetwórstwem przemysłowym - **4821**,
 - budownictwem - **4722**,
 - transportem, gospodarką magazynową - **3951**,
 - działalnością finansową i ubezpieczeniową - **2271**,
 - zakwaterowaniem i gastronomią - **1307**,

- o rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem - **272**.

Głównymi sektorami gospodarki jest przemysł (np.: największy w kraju port morski, rafineria, automatyka przemysłowa, przetwórstwo spożywcze oraz przemysł chemiczny, drzewny, elektromaszynowy, metalowy, petrochemiczny i stoczniowy), budownictwo, obsługa nieruchomości i firm (m.in.: banki, instytucje ubezpieczeniowe, czy firmy konsultingowe), handel i usługi - miasto Gdańsk jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce.

W 2013 r. wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku **6041** ofert pracy, po skorygowaniu o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali. Natomiast na koniec grudnia 2013 r. w rejestrach urzędu pozostały **164** oferty pracy.

Najwięcej ofert pracy skierowano w tym okresie do bezrobotnych i poszukujących pracy w następujących zawodach:

- monter kadłubów okrętowych – **246** ofert pracy,
- bez zawodu – **225** ofert pracy,
- sprzedawca – **205** ofert pracy,
- spawacz metodą MAG – **155** ofert pracy,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji – **152** oferty pracy,
- magazynier – **137** ofert pracy,
- sprzętaczka biurowa – **132** oferty pracy,
- robotnik budowlany – **121** ofert pracy,
- murarz – **111** ofert pracy,
- kucharz – **96** ofert pracy,
- pomoc kuchenna – **95** ofert pracy.
- przedstawiciel handlowy – **91** ofert pracy,
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – **67** ofert pracy,

Relacje dotyczące napływu bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz liczby ofert pracy w Gdańsku w I półroczu 2013r. przedstawiono w Tabeli 3 dołączonej do aneksu statystycznego. Z relacji przedstawionych tam danych wynika, że we wskazanym okresie:

- największa liczba ofert pracy (**1142** oferty) skierowana była do grupy osób związanych z sekcją PKD działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierając, gdzie napływ osób bezrobotnych wyniósł **1023** osoby, zaś na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych w tej grupie utrzymywała się na poziomie (**618** osób), a w dyspozycji tutejszego urzędu było jeszcze **33** niezagospodarowane oferty pracy;
- w grupie związanej z sekcją: działalność finansowa i ubezpieczenia (pracodawcy zgłosili w ciągu całego tego okresu do urzędu pracy **100** ofert pracy, a zarejestrowało się **416** osób bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 r. bez pracy pozostawało **319** osób, i **6** niezagospodarowanych ofert pracy);
- z sekcji: budownictwo - liczba oferowanych miejsc pracy wyniosła **799**, natomiast zarejestrowano **1096** bezrobotnych, a na koniec badanego okresu w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku figurowało **828** osób, dla których pozostały **19** ofert pracy;

- z sekcji: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - pracodawcy zgłosili do tutejszego urzędu **337** ofert pracy, a zarejestrowało się **296** bezrobotnych. Na koniec grudnia 2013 r. bez pracy w tej grupie zawodów pozostawało **249** osób i **5** niezagospodarowanych ofert pracy;
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – zgłoszono **24** oferty pracy, a zarejestrowano **30** bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 r. pozostało **0** ofert pracy, i **24** osoby bezrobotne,
- transport i gospodarka magazynowa – zgłoszono **162** oferty pracy, tymczasem zarejestrowanych było **490** osób – na koniec grudnia 2013 roku było **359** osób bezrobotnych, dla których pozostało **7** ofert pracy,
- informacja i komunikacja – dla **177** osób bezrobotnych zarejestrowanych zgłoszono **72** oferty pracy, w końcu okresu sprawozdawczego pozostała **1** oferta pracy dla **147** osób bezrobotnych.

Jak widać, na ogół w sekcjach w których było zarejestrowanych najwięcej osób pozyskiwano najwięcej ofert pracy.

Dokonano również analizy porównawczej ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów (zgodnie z tabelą 4 dołączoną do aneksu statystycznego) pozwalającej ustalić wskaźnik szansy uzyskania pracy wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co powinno stanowić sygnał dla osób stojących u progu wyboru przyszłego zawodu i instytucji odpowiedzialnych za politykę oświatową w regionie. Tak, więc wśród elementarnych grup zawodowych (kod: 4 - cyfrowy) charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty (tj. takich, dla których relacja ilości zgłoszonych w ciągu 2013 r. ofert pracy w danym zawodzie do ilości zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie była większa od wartości: **0,5**) znaleźli się m.in.:

- *spawacze i pokrewni,*
- *monterzy izolacji,*
- *tynkarze i pokrewni,*
- *robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane,*
- *specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr.*

W 2013 roku wpłynęło do tutejszego urzędu pracy **6041** ofert pracy. W związku z kryzysem finansowym, pod wpływem którego jesteśmy, podmioty gospodarcze w regionie zmniejszyły zatrudnienie, z tego też powodu liczba zgłoszonych ofert pracy jest mniejsza niż w latach poprzednich i liczba osób bezrobotnych większa.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tempo przemian ekonomicznych i technologicznych w Polsce i na świecie sprawia, iż często kwalifikacje zawodowe zdobyte w procesie kształcenia nie odpowiadają zapotrzebowaniom zgłaszanym przez pracodawców. Kluczowym problemem jest określenie najbardziej pożądanych kierunków kształcenia i przygotowanie właściwej oferty edukacyjnej, co wymaga prognozowania, monitorowania rynku pracy, a następnie właściwego wykorzystania zdobytych w ten sposób informacji statystycznych. W przypadku dużej liczby uczniów kształcących się w zawodach nadwyżkowych należałoby sformułować zalecenia ograniczenia naboru na te specjalności, zaś w przypadku zawodów deficytowych

jest to sygnał na to, w jakich zawodach należałoby kształcić. W chwili obecnej należy również podkreślić konieczność harmonizacji polskiego systemu kształcenia w Polsce z występującymi w Unii Europejskiej, dającą możliwość wzajemnego uznawania kwalifikacji. Poniższa analiza ma na celu ustalenie listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zaś niżej zamieszczona lista zawodów deficytowych stanowi źródło wiedzy odnośnie zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych przeprowadzono w oparciu o zgłoszone oferty pracy i liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z terenu miasta Gdańska w 2013 roku. Z danych statystycznych wyliczono wskaźniki intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów, który jest mierzony jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. W analizie pominięte zostały zawody i specjalności mające w nazwie słowo: pozostałe. Niniejsze zestawienie zawodów ma charakter wybiórczy. Oznacza to, iż odrzucono wartości omawianego wskaźnika dla średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy oraz średnio miesięcznej liczby zarejestrowanych osób mniejszych od wartości **1**.

Należy wspomnieć, iż:

Zawód deficytowy – to taki, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy – to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej - na podstawie liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy wg zawodów oraz specjalności - określono katalog zawodów i specjalności (uszeregowany od najwyższej do najniższej wartości wskaźnika), jakie reprezentują osoby bezrobotne zarejestrowane z terenu powiatu grodzkiego oraz wskazano te zawody, na które istnieje zapotrzebowanie.

ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Dla zawodów (wg kodu 6-cyfrowego) w przypadku, gdy wskaźnik ma wartość w przedziale $<0,9; 1,1>$ mamy następujące zawody: nauczyciel chemii, inżynier sprzedaży, windykator, barista, opiekun medyczny*, farmaceuta – analityka farmaceutyczna, posadźcarz*, operator suwnic (suwnicowy), tapicer meblowy, elektromechanik urządzeń chłodniczych.

ZAWODY DEFICYTOWE

- spawacz metodą MAG – **155**;
- spawacz metodą TIG – **47**;
- tynkarz – **20**;
- monter płyt kartonowo - gipsowych – **20**;
- oczyszczacz konstrukcji stalowych – **19**;
- monter podzespołów i zespołów elektronicznych – **11,3333**;
- glazurnik – **11**;
- opiekunka domowa – **9,5**;

- inżynier elektryk – automatyk – 6;
- pracownik kancelaryjny – 6.

Ponadto zaistniała taka sytuacja, że w wyżej wymienionych zawodach i specjalnościach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, zaś nie zarejestrowali się bezrobotni: fizyk medyczny, doradca zawodowy, zarządca nieruchomości, technik automatyk, rzeczoznawca samochodowy, tatuażysta, fryzjer zwierząt (groomer), funkcjonariusz służby ochrony, tłumacz języka rosyjskiego, laborant biochemiczny. Zgodnie z przeprowadzoną analizą są to zawody deficytowe o największej wartości współczynnika intensywności deficytu, tj. **MAX**.

ZAWODY NADWYŻKOWE:

Analiza zawodów nadwyżkowych dla grupy zawodów wg zawodów i specjalności (kod 6 – cyfrowy) daje następujący obraz:

- recepcjonista – **0,88857**;
- robotnik budowlany – **0,8582**;
- konserwator zabytków – **0,8571**;
- nauczyciel przedszkola – **0,8387**;
- inkasent – **0,8333**;
- pracownik do spraw osobowych – **0,8**;
- główny technolog – **0,75**;
- higienistka stomatologiczna* - **0,75**;
- kolporter – **0,75**;
- opiekun osoby starszej* - **0,7143**.

Zawodów „maksymalnie” nadwyżkowych było **92**. Z analizowanego raportu wynika, że największe zapotrzebowanie istnieje w zawodach wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Natomiast najmniejsze zapotrzebowanie istnieje (z pominięciem zawodów bez kwalifikacji) w zawodach nie wymagających wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia. W tej grupie znalazły się również zawody na które obecnie brakuje popytu na rynku pracy.

Analizując powyższe zawody deficytowe w ujęciu zawodów i specjalności, to największe zapotrzebowanie istnieje na profesje zawarte w grupie specjalistów, techników i inny średni personel oraz robotników przemysłowych i rzemieślniczych. Grupa specjalistów obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrożenie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie. Z kolei od techników i innego średniego personelu wymaga się wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

WNIOSKI

Niniejsze opracowanie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk” jest próbą zdiagnozowania rynku pracy na niniejszym obszarze w 2013 r.

Na koniec badanego okresu z terenu miasta Gdańska w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowanych było **13 900** osób. Stopa bezrobocia na koniec roku wyniosła **6,6%** wg danych Głównego Urzędu Statystyki.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**21,5%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, sprzątaczką biurowa, robotnik gospodarczy, technik ekonomista, kucharz, ekonomista, magazynier.

Napływ osób bezrobotnych strukturą nie odbiegał znacząco od struktury przedstawionej powyżej - również w większości przypadków najwięcej osób zarejestrowało się w tych zawodach, które miały największą reprezentację w rejestrze na koniec badanego okresu.

W większości, osoby bezrobotne zarejestrowane do końca grudnia 2013 r. pracowały poprzednio w zawodach z następujących sekcji PKD: przetwórstwie przemysłowym, handlu, działalności usługowej oraz budownictwie. Nie zgłoszono natomiast żadnych ofert pracy z sekcji: działalność niezidentyfikowana; organizacje i zespoły eksterytorialne. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo-usługowym charakterze lokalnej gospodarki.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 31 grudnia 2011r.) na terenie miasta Gdańska funkcjonowało **65 332** potencjalnych pracodawców, którzy dostarczyli **6041** ofert pracy. Najwięcej ofert odnotowano w takich zawodach jak: monter kadłubów okrętowych, spawacz metodą MAG, sprzedawca, magazynier, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, sprzątaczką biurowa.

Najwięcej ofert zatrudnienia zostało pozyskanych na grupę wg PKD „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”.

Biorąc pod uwagę wskaźnik szansy uzyskania pracy najlepiej usytuowane są osoby, które posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodów w przemyśle oraz budownictwie.

Skalę zagospodarowania ofert pracy oraz podaży osób bezrobotnych obrazuje analiza wg wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) zawodów. Z danych przedstawionych w rozdziale III wynika, iż najbardziej deficytowymi zawodami to te związane z szeroko pojętym przemysłem stoczniowym oraz budownictwem.

W zbiorze zawodów nadwyżkowych o najmniejszej wartości wskaźnika bliskiej bądź równej – „0” znalazły się zawody i specjalności przeważnie nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kwalifikacji, które wypełniałyby zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy w 2013 roku.

Niniejszy Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter diagnostyczny. Przedstawiona została tutaj struktura zarówno osób bezrobotnych oraz ofert pracy, jakie wpłynęły, według istniejącej klasyfikacji zawodów. Przeprowadzona analiza potwierdza ogólnokrajowe tendencje w kształtowaniu się rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (lub deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie k** (\bar{N}_{II}^k) oznacza różnicę pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2013 r. (\bar{B}_{II}^k), a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu, czyli:

$$\bar{N}_{II}^k = \bar{B}_{II}^k - \bar{O}_{II}^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2013 r.,

\bar{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie k w 2013 r.,

przy czym wielkości te są obliczane wg wzorów:

$$\bar{B}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w danym zawodzie k ,

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w danym zawodzie k .

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (lub deficytu) zawodów k** ($W_{n,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2013 r. (\bar{B}_{II}^k) i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu (\bar{O}_{II}^k), czyli:

$$W_{n,II}^k = \frac{\bar{O}_{II}^k}{\bar{B}_{II}^k} \quad (4)$$

gdzie \bar{O}_{II}^k , \bar{B}_{II}^k są określone wzorami (2) i (3). Ponadto przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

- 3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie k** ($W_{s,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie k w 2013 r., będącej w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku (\overline{PO}_{II}^k) i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym samym zawodzie i okresie czasu (\overline{PB}_{II}^k), czyli:

$$W_{s,II}^k = \frac{\overline{PO}_{II}^k}{\overline{PB}_{II}^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_{II}^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w danym zawodzie k w 2013 r., będąca w dyspozycji PUP w Gdańsku, obliczana wg wzoru:

$$\overline{PO}_{II}^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_{II}^k}{6} \quad (6)$$

przy czym:

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , będąca do dyspozycji urzędu pracy w końcu poprzedniego roku ($t-1$),

O_{II}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , zgłoszona do urzędu pracy w 2013 r.,

\overline{PB}_{II}^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie k w 2013 r. obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_{II}^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_{II}^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec 2013 r.,

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec 2013 r.

- 4) **Wskaźnik struktury** - np.: bezrobotnych wg PKD, ofert pracy wg zawodów (grup zawodów), czy ofert pracy wg PKD - obliczono na podstawie definicji wskaźnika struktury (zwany również jako: częstość względna, liczebność względna, frakcja, odsetek, udział). Wielkość ta informuje nas o tym, jaki jest udział jednostek statystycznych posiadających i -ty wariant cechy w całej badanej zbiorowości, czyli:

$$w_i = \frac{n_i}{n}$$

gdzie:

n_i - liczba jednostek statystycznych charakteryzująca się i -tym wariantem danej cechy,

n - liczba wszystkich jednostek statystycznych objętych badaniem.

Jeśli wskaźnik struktury w_i przemnożymy przez 100, to otrzymamy **udziały procentowe**.

II Tabele

Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg liczby osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"000000"	Bez zawodu	2585
"522301"	Sprzedawca*	1032
"722204"	Ślusarz*	214
"432103"	Magazynier	166
"515303"	Robotnik gospodarczy	166
"331403"	Technik ekonomista*	150
"911207"	Sprzątaczką biurową	140
"263102"	Ekonomista	135
"512001"	Kucharz*	134
"411004"	Technik prac biurowych*	130
"235107"	Pedagog	119
"331301"	Księgowy	116
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	109
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	103
"514101"	Fryzjer*	100
"931301"	Robotnik budowlany	97
"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	96
"311504"	Technik mechanik*	96
"513101"	Kelner*	89
"753105"	Krawiec*	87
"752205"	Stolarz*	85
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	85
"523002"	Kasjer handlowy	84
"332203"	Przedstawiciel handlowy	83
"711202"	Murarz*	83
"713102"	Malarz budowlany	79
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	79
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	78
"242217"	Specjalista administracji publicznej	76
"522305"	Technik handlowiec*	75
	Razem	6671

* Łącznie z terenu Gdańska na koniec badanego okresu pozostawało w rejestrze bezrobotnych **13900** osób.

Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w 2013 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2013 r.	Oferty pracy zgłoszone w końcu 2013 r.
"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	246	0
"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	233	4
"000000"	Bez zawodu	225	19
"522301"	Sprzedawca*	205	13
"721204"	Spawacz metodą MAG	155	0
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	152	7
"432103"	Magazynier	137	5
"911207"	Sprzątaczką biurową	132	0
"931301"	Robotnik budowlany	121	0
"711202"	Murarz*	111	5
"512001"	Kucharz*	96	4
"941201"	Pomoc kuchenna	95	2
"332203"	Przedstawiciel handlowy	91	1
"515303"	Robotnik gospodarczy	82	0
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	76	2
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	67	0
"711404"	Zbrojarz	53	0
"721206"	Spawacz metodą TIG	47	0
"711601"	Brukarz	45	0
"513101"	Kelner*	43	0
"331301"	Księgowy	42	1
"712303"	Tynkarz	40	0
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	39	1
"412001"	Sekretarka	38	1
"532201"	Opiekunka domowa	38	3
"721404"	Monter konstrukcji stalowych	38	0
"514101"	Fryzjer*	36	0
"524902"	Doradca klienta	36	1
"713208"	Piaskarz	36	0
Ogółem	X	2755**	69***

** Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska w 2013 roku zgłoszono **6041** ofert pracy.

*** Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska na koniec 2013 roku pozostało **164** oferty pracy.

Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w 2013 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r.	Bezrobotni stan w końcu 2013 r.	Oferty pracy zgłoszone w 2013 r.	Oferty pracy stan w końcu 2013 r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	30	24	24	0
Górnictwo i wydobywanie	25	16	2	0
Przetwórstwo przemysłowe	1595	1202	942	25
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	158	132	24	8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	136	96	134	0
Budownictwo	1096	828	799	19
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2473	1874	742	30
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	510	348	292	4
Transport i gospodarka magazynowa	490	359	162	7
Informacja i komunikacja	177	147	72	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	416	319	100	6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	160	142	80	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	608	423	364	10
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1023	618	1142	33
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	296	249	337	5
Edukacja	464	363	156	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	392	276	294	3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	212	149	145	4
Pozostała działalność usługowa	4055	2697	227	5
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	0	3	0
Działalność nie zidentyfikowana	2479	1669	0	0
Ogółem	16796	11931	6041	164

Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w 2013 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"3514"	Technicy sieci internetowych	MAX
"3334"	Agenci do spraw rynku nieruchomości	MAX
"3356"	Funkcjonariusze służby więziennej	MAX
"7123"	Tynkarze i pokrewni	2,6666
"7124"	Monterzy izolacji	1,3333
"2424"	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,7333
"5322"	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,6667
"2272"	Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	0,6667
"7133"	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0,6664
"7212"	Spawacze i pokrewni	0,6088
"5164"	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0,5
"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	0,5
"7215"	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0,4889
"7116"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,4688
"9411"	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0,4667
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,4613
"4414"	Technicy archiwistki i pokrewni	0,3889
"5312"	Asystenci nauczycieli	0,3333
"2354"	Nauczyciele muzyki w placówkach pozaszkolnych	0,3332
"3141"	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,3332
"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,3332
"2352"	Nauczyciele szkół specjalnych	0,303
"3353"	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	0,2777
"2521"	Projektanci i administratorzy baz danych	0,2727
"4412"	Listonosze i pokrewni	0,2535
"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,25
"8172"	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	0,25
"5246"	Wydawcy posiłków	0,2396
"8341"	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,2222
"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,2133

Tabela 5 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik deficytu
"721204"	Spawacz metodą MAG	155
"721206"	Spawacz metodą TIG	47
"712303"	Tynkarz	20
"712901"	Monter płyt kartonowo - gipsowych	20
"721405"	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	19
"821304"	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	11,3333
"712202"	Glazurnik	11
"532201"	Opiekunka domowa	9,5
"215104"	Inżynier elektryk - automatyk	6
"411003"	Pracownik kancelaryjny	6
"721201"	Lutowacz	6
"751103"	Przetwórca ryb	6
"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	5,25
"441402"	Archiwista zakładowy	5
"713207"	Malarz lakiernik wyrobów metalowych	5
"242403"	Specjalista do spraw szkoleń	4,5
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	4,4667
"721205"	Spawacz metodą MIG	4,25
"261903"	Asystent sędziego	4
"313205"	Operator (maszynista) stacji pomp	4
"351404"	Projektant stron internetowych (webmaster)	4
"713104"	Szpachlarz	4
"962104"	Dźwigowy (windziarz)	4
"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	3,9677
"722303"	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	3,6667
"132103"	Kierownik działu produkcji	3,5
"941101"	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	3,5
"711601"	Brukarz	3,4615
"242309"	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	3,3333
"721404"	Monter konstrukcji stalowych	3,1667

Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik nadwyżki
"422602"	Recepcjonista	0,8857
"931301"	Robotnik budowlany	0,8582
"711101"	Konserwator budynków	0,8571
"234201"	Nauczyciel przedszkola	0,8387
"421401"	Inkasent	0,8333
"441501"	Pracownik do spraw osobowych	0,8
"132101"	Główny technolog	0,75
"325102"	Higienistka stomatologiczna*	0,75
"962106"	Kolporter	0,75
"341202"	Opiekun osoby starszej*	0,7143
"332203"	Przedstawiciel handlowy	0,6947
"712601"	Hydraulik	0,6923
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	0,6842
"712703"	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,6842
"911203"	Pokojowa	0,68
"243203"	Specjalista do spraw public relations	0,6667
"333104"	Pracownik działu logistyki	0,6667
"711102"	Monter konstrukcji budowlanych*	0,6667
"712401"	Monter izolacji budowlanych*	0,6667
"741103"	Elektryk*	0,6667
"821306"	Monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych	0,6667
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	0,6609
"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	0,6296
"532902"	Pomoc dentystyczna	0,625
"121101"	Główny księgowy	0,6
"325907"	Terapeuta zajęciowy*	0,6
"334201"	Sekretarz sądowy	0,6
"834316"	Operator żurawia jezdniowego	0,6
"251401"	Programista aplikacji	0,5882
"242108"	Specjalista do spraw logistyki	0,5833